

Paragraaf Duurzaamheid

Inleiding

In het programma Milieu en Ruimtelijke ordening is voor een overzicht van de concrete projecten en acties uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid voor 2018 een verwijzing opgenomen naar deze paragraaf. In onderstaande tekst wordt hierop nader ingegaan.

Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2016-2018

Hierna volgt een overzicht van acties/projecten, die (mede) op basis van het Uitvoeringsprogramma 2018 zijn uitgevoerd:

Communicatie

De toepassing van het instrument communicatie in het duurzaamheidsbeleid is zo belangrijk, dat dit als een afzonderlijk, alles overkoepelend thema, is opgenomen. Het gaat hierbij om communicatie in de breedste zin van het woord, dus zowel intern als extern. Door structureel en planmatig over duurzaamheid te communiceren, wordt gewerkt aan het vergroten van het intern en extern draagvlak en het gezamenlijk (met interne en externe partijen) realiseren van de duurzaamheidsambities.

Het volgende acties/projecten zijn in 2018 uitgevoerd:

- Interne en externe communicatie (over uitvoering van de acties uit het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2018) o.a. via de gemeentelijke website, aparte artikelen in weekbladen, persbericht, social media, Regionaal Energieloket en deelname aan landelijke campagnes zoals de Landelijke opschoonweek (zwerfvuil) en de boomplantdag;
- De jaarlijkse afvalwijzer huis-aan-huis;
- Uitvoering van het communicatieplan Van Afval Naar Grondstof voortkomend uit het beleidsplan VANG-2016-2020;
- Communicatie via de regionale website Van Afval Naar Grondstof: www.afvalscheiden.nu;
- Algemene informatieverstrekking via de gemeentelijke website over duurzaamheidsonderwerpen zoals de gemeentelijke stimuleringslening (duurzame maatregelen), het Regionaal Energieloket (met informatie voor particuliere huiseigenaren over het verduurzamen van hun woning, eventueel met gratis energieadvies van energieambassadeurs), Buurkracht, aanvragen openbare laadpaal voor elektrische auto, de Milieubarometer (duurzaamheidsinstrument voor ondernemers);
- Aandacht voor 'de ijsvogel', ambassadeur voor de biodiversiteit in Steenbergen, door middel van relatiegeschenk (dvd en boek).

Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering

Door een duurzame bedrijfsvoering kan de gemeente zelf een bijdrage leveren aan het realiseren van haar ambities en ook anderen inspireren door het goede voorbeeld te geven. De volgende acties/projecten zijn in 2018 uitgevoerd:

- Duurzaam inkopen en aanbesteden in samenwerking met Stichting Inkoopbureau West-Brabant;
- Deelname aan het gemeenschappelijke aanbestedingstraject voor verduurzaming van de ingekochte stroom en gas. Gekozen is voor de volgende opties voor verduurzaming: Stroom middels Garanties van oorsprong Nieuwe Nederlandse Wind en Gas middels REDD+certificaten (compensatie CO2 uitstoot);
- Verdere verduurzaming openbare verlichting volgens 'het Lichtprogramma'/beheerplan openbare verlichting 2017-2021;
- Energiebesparingsmaatregelen zijn opgenomen in onderhoudsplanningen gemeentelijke gebouwen (terugverdientijd < 7 a 8 jaar);
- Onderzoek naar energieneutraliteit van de gemeentewerf/de milieustraat.

Duurzaam ontwikkelen en bouwen

Bij het voorbereiden en invullen van ruimtelijke plannen speelt de gemeente een belangrijke rol. Zij bepaalt voor een belangrijk deel de kaders en is verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte. Bij de daadwerkelijke realisatie van plannen is de gemeente meestal slechts een van de vele spelers. De gemeente kan met name communicatie inzetten om deze partijen te stimuleren om met duurzaamheid aan de slag te gaan. Met het ondertekenen van het regionale Convenant Duurzaam Bouwen is een aangepaste invulling gegeven aan het thema Duurzaam ontwikkelen en bouwen uit de Duurzaamheidsnota. Het Convenant is gebaseerd op de toepassing van het instrument Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR) waarmee de duurzaamheidsscore

van gebouwen in beeld kan worden gebracht voor wat betreft materiaalgebruik, gezondheid en binnenmilieu, energie, water, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde.

De volgende acties/projecten zijn in 2018 uitgevoerd:

- Bij ruimtelijke initiatieven is de zogenaamde duurzaamheidsladder in het Besluit ruimtelijke ordening toegepast: bijvoorbeeld meedenken over geschikte locaties in relatie tot zuinig ruimtegebruik;
- Met de woningcorporaties Stadlander, Woonkwartier en Woonzorg Nederland zijn prestatieafspraken gemaakt. Een van de actiepunten daarbij is: 'duurzaamheid en woningkwaliteit';
- Afstemming/samenwerking met woningcorporaties over het thema duurzaamheid heeft plaatsgevonden (o.a. over duurzame en energiezuinige woningen in wijk Buiten de Veste);
- Er is ingezet op aardgasloze energievoorziening (Buiten de Veste 2^e fase) en energieneutraal bouwen;
- Ontwikkeling van duurzame wijk de Olmentuin in Steenberghe;
- Communicatie over duurzaam bouwen/gebruik van het instrument GPR via de website;
- Renovatieplannen voor gemeenschapshuis de Vaert in Welberg zijn ook bekeken voor wat betreft duurzaamheid/energiezuinigheid.

Duurzaam beheren

Afval

Onder de noemer 'afval is grondstof' worden afvalstromen steeds beter gescheiden en vervolgens toegepast als brandstof of grondstof voor een nieuw proces. Daarnaast blijft afvalreductie een belangrijk streven.

De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Implementatie beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020. Omgekeerd inzamelen is ingevoerd;
- Opschoonactie zwerfafval.

Water/Groen

In de waterketen speelt de gemeente een belangrijke rol, onder andere als het gaat om de afvoer van rioolwater en hemelwater en bij het creëren van ruimte voor waterberging. Groenvoorzieningen hebben een positieve invloed op de kwaliteit van de lucht, ze kunnen hittestress verminderen, ze beïnvloeden de waterhuishouding en ze dragen bij aan het op peil houden of verbeteren van de biodiversiteit. De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Verdere verduurzaming van het waterbeleid in nauwe samenwerking met alle waterpartners;
- In samenwerking met het Waterschap Brabantse Delta is een start gemaakt met de ontwikkeling van Ecologische Verbindingszones (EVZ) op de volgende locaties: Cruislandse kreken fase 2, Steenbergse Vliet – Ligne, Breede watergang traject 1;
- Niet chemisch onkruidbeheer;
- Deelname boomfeestdag;
- Bij reconstructies e.d. wordt standaard rekening gehouden met de diversiteit in het openbaar groen ter verbetering van de biodiversiteit;
- Agrarisch particulier landschapsbeheer is gestimuleerd;
- Het uitvoeringsprogramma recreatie, erfgoed en natuur is vastgesteld, onder andere ter uitvoering van het Natuurbeleidsplan.

Duurzaam ondernemen/duurzame mobiliteit

Duurzaam ondernemen houdt in dat bedrijven in hun bedrijfsprocessen zoeken naar een evenwicht tussen economische resultaten, sociale belangen en het milieu. De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Voor ondernemers is de milieubarometer (een hulpmiddel voor bedrijven bij het besparen op energie en verminderen van milieubelasting) met een startabonnement beschikbaar gesteld vanuit de Regio West-Brabant;
- Van grote ondernemingen ontvangen energierapportages zijn beoordeeld. De Europese Energie Efficiency richtlijn (EED) verplicht grote ondernemingen namelijk om een Er zijn drie EED rapporten beoordeeld en/of in behandeling genomen;
- Regionaal overleg over beschikbaarheid busvervoer;
- De fietsstructuur langs de N259 is uitgebreid;

- Er zijn op verzoek van inwoners/E-rijders openbare E-laadpalen geplaatst door marktpartij Allego;
- Uit de rekenresultaten van de monitoringstool Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit blijken ook voor 2018 geen overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden voor de luchtkwaliteit voor Steenbergen. Daarom zijn voor de gemeente Steenbergen geen maatregelen en/of projecten in de monitoringstool opgenomen.

Duurzaam wonen en leven

Bij het realiseren van gemeentelijke duurzaamheidsambities is niet alleen de inzet van de gemeente en van partnerorganisaties van belang. De inwoners van Steenbergen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzame samenleving. De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Duurzaamheidseducatie: afval- en recyclinglessen op basisscholen;
- Duurzaamheidscommunicatie via regionaal Energieloket, eigen website e.d.
- Ondersteunen van de energiecoöperatie 'Coöperatieve Vereniging Duurzaam Steenbergen'.

Duurzame energieopwekking

Een van de belangrijkste uitdagingen op het gebied van duurzaamheid is het realiseren van een schone, betaalbare en betrouwbare energievoorziening voor de toekomst. De doelstellingen zullen alleen worden bereikt, als ook wordt ingezet op meer grootschalige duurzame energieopwekking. De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Het pilot project regionale energiestrategie van de Regio West-Brabant /VNG/IPO/Unie van Waterschappen en Rijksoverheid is afgerond en gedeeld met de raad;
- Deelname aan de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie (RES) 2030 West-Brabant vanwege het in voorbereiding zijnde klimaatakkoord;
- Er is een aanvang gemaakt met het proces om te komen tot de visie energie en ruimte en zo te komen tot lokaal energiebeleid, dat in onze gemeente de basis gaat vormen voor een gedragen energietransitie. Bij de visie energie en ruimte gaat het om een ruimtelijke vertaling van de gekozen energiemix;
- Het project vernieuwen/opschalen windturbines aan de Karolinadijk in Dinteloord met toepassing van de door de raad vastgestelde sociale randvoorwaarden is voortgezet.
- De gegevens van de landelijke Klimaatmonitor worden gebruikt voor de monitoring van de productie van hernieuwbare energie;
- Energieambassadeurs (5) adviseerden huiseigenaren in Steenbergen over energiebesparing in hun woning (16 energiescans);
- 17 duurzaamheids-/stimuleringsleningen voor duurzame maatregelen zijn aangevraagd waarvan er 16 zijn toegekend;
- Het regionale Energieloket is verder vorm gegeven. In verband met het aflopen van het contract voor het Energieloket tussen de Regio West-Brabant en Greenhome, heeft de gemeente zelf een contract afgesloten met Greenhome voor het Regionaal Energieloket.

Sociale Duurzaamheid

Minima/sociale zekerheid

Het doel van de Gemeentelijke Duurzaamheids Index (hierna: GDI) is om 0% minima en een minimaal aantal uitkeringen sociale zekerheid te bereiken. Minima zijn personen in particuliere huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum langer dan 1 jaar. De volgende acties/projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- De inzet op specifieke groepen. Het inzetten op specifieke groepen maakt het mogelijk om in te spelen op het veranderende bestand met de focus op de doelen van het actieplan in-, door- en uitstroom. Bijvoorbeeld het inzetten op deeltijders, uitstroom via 'jobcarving', inzet op 55+, statushouders, gezinnen jeugdzorg;
- Het optimaliseren en stroomlijnen van de informatieproessen. De informatiestromen onderzoeken met als doel de optimale mix van informatieniveau, kwaliteit en hoeveelheid aan informatie. Dit draagt onder andere bij aan beter inzicht in de redenen van in- en uitstroom en het effect van de inzet van instrumenten;
- De inzet op kennis van de klant. Door meer kennis van de klanten sturen op verminderen instroom en verbeteren van door- en uitstroom en toeleiding naar passende trajecten. Dit doen we via een diagnose- en matchingsmethodiek en sturen op optimaal gebruik van de gegevens.

Het aanschaffen van een diagnose- en matchingstool draagt bij aan verhoging van kennis van de klant waardoor de juiste instrumenten ingezet worden met als resultaat uitstroom naar werk;

- Inzet op vakmanschap. Een traject voor de uitvoerend medewerkers van de ISD, waarin onder andere professionalisering, focus, vakmanschap, houding en gedrag en integraal werken aan bod komen. Dit sluit aan bij het integraal werken vanuit de 3 toegangen Brabantse Wal en het voorliggend veld;
- Uitbouwen van de Brabantse Wal samenwerking/integrale toegangen. Hierbij gaat het enerzijds om aansluiting zoeken bij de integrale toegang. Anderzijds gaat het om het beter benutten van de governance structuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst met bestuurlijke cyclus richting het gehele sociale domein Brabantse Wal.

Onderwijs

Het doel van de GDI is om 0% voortijdig schoolverlaters in VO en MBO te bereiken. Het volgende project is (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Verdere inzet op de uitvoering RMC-wet (Regionale meld- en Coördinatiefunctie).

Gender gelijkheid

Het doel van de GDI is om een gelijke arbeidsparticipatie voor vrouwen en mannen te bereiken. De volgende actie is (mede) in 2018 uitgevoerd:

- De bestaande arbeidsvoorwaarden en rechtspositionele bepalingen t.b.v. gendergelijkheid zijn in 2018 onverkort toegepast. Hierbij wordt de landelijke CAO voor gemeenten gevolgd. In de lopende CAO zijn geen nieuwe bepalingen opgenomen t.b.v. gendergelijkheid.

Gezondheid/Ernstig overgewicht volwassenen

Het doel van de GDI is om 0% volwassenen met ernstig overgewicht te bereiken. De volgende projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Maatwerkafspraken met GGD over gezonde leefstijl e.d.. In samenwerking met de bibliotheek is voorlichting/een workshop georganiseerd over het thema voeding/positieve gezondheid;
- Uitvoeren beleidsplan sociaal domein gemeenten Brabantse Wal 2018 t/m 2021. Daarin blijft het terugdringen van overgewicht één van de speerpunten.

Gezondheid/Ernstig overgewicht kinderen

Het doel van de GDI is om 0% kinderen (2-20 jaar) met overgewicht te bereiken. De volgende projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Maatwerkafspraken met GGD over gezonde leefstijl e.d.. De GGD heeft scholen aangeschreven over bijvoorbeeld de gezonde school, schoolfruit. School De Nieuwe Veste zet in op het thema Gezonde school;
- Beweegprogramma's voor kinderen via sportcoaches in de vorm van Sjors sportief;
- Uitvoeren beleidsplan sociaal domein gemeenten Brabantse Wal 2018 t/m 2021. Daarin blijft het terugdringen van overgewicht één van de speerpunten.

Sport

Het doel van de GDI is: een zo hoog mogelijk percentage van de bevolking ouder dan 19 jaar dat sport. De volgende projecten zijn (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Opstellen/uitvoeren Sportbeleidsplan. De gemeenteraad heeft op 31 mei 2018 ingestemd met de kaders voor het nieuwe sportbeleid "Steenbergen Vitaal". Gestreefd wordt om in mei 2019 een uitwerkingsplan gereed te hebben. In dit plan komt ook de bredere inzet van de sportcoaches tot uiting om inwoners te stimuleren tot meer bewegen en sport. Met de kadernota "Steenbergen Vitaal" worden koppelingen gelegd met diverse beleidsterreinen zoals Jeugd- en Jongerenwerk, Volksgezondheid en het Sociaal Domein. Dit betekent een integrale benadering waardoor meer combinaties van activiteiten en samenhang tussen de beleidsvelden en diverse partijen realiseerbaar worden. Op die manier kan ook een grotere en meer diverse groep inwoners bereikt worden.

Veiligheid

Het doel van de GDI is dat er geen misdrijven worden gepleegd. Het volgende project is (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Uitvoeren integraal Veiligheidsbeleid.

Werkloosheid/Jeugdwerkloosheid

Het doel van de GDI is om geen werkloosheid, uitgedrukt in WW-uitkeringen en om 0% niet-werkende jongeren van 16 t/m 22 jaar te bereiken. Het volgende project is (mede) in 2018 uitgevoerd:

- Het verstevigen van de inzet van het werkcentrum. Dit houdt in dat het primaire proces op orde wordt gebracht, via een verbeterd inzicht in het klanten- en werkgeversbestand, adequate ketenverbinding en interne samenwerking, meer aandacht voor handhaving en duidelijkheid over taken, rollen en sturing vanuit management.

Werkgelegenheid

Er is geen omschreven GDI-doelstelling voor werkgelegenheid. Het volgende project is (mede) in 2018 uitgevoerd.

- Uitvoeren Economische visie 2015 - 2020 ((rb 23 april 2015) (acties gericht op werkgelegenheid))

Paragraaf Bedrijfsvoering